

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Viktor Ellström m.fl. (S) angående kommunens utnyttjande av VA- och avfallskollektiven

Interpellanterna ställer frågor om relationen mellan kommunen och Nacka vatten och avfall AB (NVOA), om NVOA:s avgiftshöjningar, om den koncernavgift som kommunen tar ut och hur jag säkrar att de avgifter som VA- respektive avfallskollektiven betalar inte går till annat än det de är avsedda för.

Mitt svar är följande:

Kommunfullmäktige beslutade 2016 att bilda ett VA-bolag för att hantera kommunens ansvar för allmänna vatten- och avloppsanläggningar och kommunens renhållningsansvar för hushållsavfall enligt miljöbalken. Syftet var att tydligare skilja ut dess avgiftsfinansierade verksamheter från den övriga kommunala verksamheten eftersom de har sin egen affärsmässiga logik och ska finansieras fullt ut av abonnenterna.

I ägardirektiven till det nybildade bolaget stod att bolaget i samverkan med kommunens exploateringsverksamhet ska medverka till en rationell utbyggnad av VA-anläggningar och överta VA-anläggningar efter godkänd slutbesiktning. Av praktiska skäl ansåg man då att ansvaret för utbyggnaden skulle ligga kvar inom kommunens exploateringsverksamhet. Nu har bolaget byggt upp egen kompetens och organisation inom området och både bolaget och kommunen har sett behov av att förändra ansvarsfördelningen. I januari i år beslutade kommunfullmäktige om nya ägardirektiv, som börjar gälla den 1 januari 2020, som innebär att NVOA ska ansvara för en egen budget för VA efter årsskiftet 2019/2020 och även ansvara för projektledning, upphandling och genomförande av om- och nyanläggningar av VA-ledningar som kommer att ske i framtiden. Förändringen innebär att bolaget kommer att ha fullt ansvar för VA-utbyggnaden i alla exploateringsprojekt.

Det påstås felaktigt i interpellationen att kommunen schabloniserar kostnaderna för exploateringsverksamheten till avgiftskollektiven. De kostnader som bolaget tagit för VA-utbyggnaden baseras givetvis på faktiska kostnader som finns i respektive projekt, vilka är hänförliga till utbyggnaden. Kostnaderna varierar från projekt till projekt beroende på olika

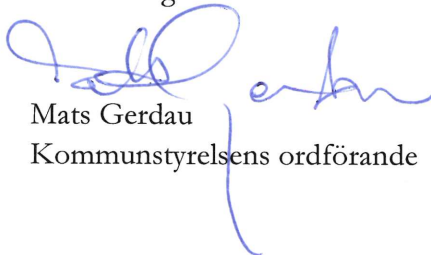

markförutsättningar etc. Eftersom kommunens exploateringsverksamhet byggt ut både VA och vägar samtidigt går det inte att exakt särskilja kostnaden för att gräva i en väg för att lägga ned VA-ledningar respektive för att göra vägkroppen hållbar för trafik. Det har bedömts som förmånligt och effektivt för både kommunens skattebetalare och VA-abonenterna att gräva i vägen en gång i stället för två, men det innebär att debiteringsunderlaget i vissa delar inte kan vara exakt utan behöver baseras på en beräkning utifrån nyttan för respektive part, dvs. skattekollektivet respektive VA-kollektivet. De nya ägardirektiven kommer ge än bättre förutsättningar att särskilja ekonomin för VA-utbyggnaden eftersom bolaget självständigt kommer att ansvara för denna. Förhoppningsvis kommer bolaget och exploateringsverksamheten fortsätta med samordnad utbyggnad som bygger på ömsesidiga överenskommelser och som är till nytta för de båda kollektiven.

I interpellationen hävdas att bolaget tvingats till 30-procentiga avgiftshöjningar pga felaktigheter i faktureringar till bolaget. Det är ett helt grundlöst påstående. VA-taxan har inte höjts alls mellan 2018 och 2019, vare sig förbrukningsavgifterna eller anläggningsavgiften (för att ansluta nya fastigheter till VA-nätet). 2018 höjdes inte förbrukningsavgifterna heller, men däremot anläggningsavgiften med 2 procent. Det är en lägre ökning än den generella prisökningen under samma tid.

Däremot höjdes avfallstaxan 2019, grundavgiften höjdes 31 procent och en ny avgift på 5 kronor per hämtning av matavfall infördes. Orsaken till denna kraftiga höjning av avfallstaxan var hänförlig till att det tidigare varit avgiftsfritt med hämtning av matavfall och högre kostnader för nya kretsloppscentraler samt ett förändrat beteende hos Nackaborna – de har helt enkelt blivit bättre på att sopsortera. Detta resulterade sammantaget i stora underskott i avfallsverksamheten. Det har inget att göra med utbyggnad av VA-nätet.

Kommunfullmäktige har i samband med mål och budget beslutat om en koncernavgift för bolaget. Koncernavgiften på två miljoner kronor avser bland annat koncernrapporteringsystem, löpande arbete inom redovisningsenheten (in- och utbetalningar, avstämningar, inkassoärenden, VA-lån, autogiron, behörigheter, systemadministration mm), administration av ärenden, webbplattform och digitala verktyg. Bolaget och revisorerna har fått information om vad koncernavgiften avser och bolaget betalar denna avgift. Även socialdemokraternas budgetförslag för 2019 innehöll denna koncernavgift.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande